EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 18.12.2024
COM(2024) 582 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju pooblastila za sprejemanje delegiranih aktov, ki je bilo Komisiji podeljeno z Uredbo (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o zahtevah za homologacijo motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, v zvezi z njihovo splošno varnostjo in zaščito potnikov v vozilu ter izpostavljenih udeležencev v cestnem prometu

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju pooblastila za sprejemanje delegiranih aktov, ki je bilo Komisiji podeljeno z Uredbo (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o zahtevah za homologacijo motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, v zvezi z njihovo splošno varnostjo in zaščito potnikov v vozilu ter izpostavljenih udeležencev v cestnem prometu

1. UVOD

Uredba (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta[1] določa zahteve za homologacijo vozil v zvezi z njihovo splošno varnostjo in zaščito potnikov v vozilu ter izpostavljenih udeležencev v cestnem prometu. Njen cilj je znatno zmanjšati število smrtnih žrtev in hudih poškodb na cestah EU z uvedbo najsodobnejših varnostnih tehnologij kot standardne opreme za vozila ter povečati konkurenčnost proizvajalcev avtomobilov v EU na svetovnem trgu z zagotavljanjem prvega pravnega okvira EU za avtomatizirana in popolnoma avtomatizirana vozila.

Za doseganje svojih ciljev Uredba (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta v skladu s členom 290 PDEU prenaša na Komisijo pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v številnih zadevah, navedenih v členu 12(2), ob upoštevanju pogojev iz tega člena.

2. PRAVNA PODLAGA

Člen 4(3) in (6) ter člen 6(6) Uredbe (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta pooblaščata Komisijo, da sprejme delegirane akte pod pogoji iz člena 12.

Člen 12(2) Uredbe (EU) 2019/2144 za pet let od 5. januarja 2020 na Komisijo prenaša pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov o tam navedenih zadevah. Poleg tega Komisiji nalaga obveznost priprave poročila o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja.

Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet temu podaljšanju nasprotuje najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

Evropski parlament ali Svet lahko pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov kadar koli prekliče. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Veljati začne dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu, in ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov (člen 12(3) Uredbe (EU) 2019/2144).

[1] UL L 325, 16.12.2019, str. 1.

Uredba (EU) 2019/2144 pooblašča Komisijo za sprejemanje delegiranih aktov o naslednjih zadevah:

a) o spremembi Priloge I k Uredbi zaradi prilagoditve tehničnemu napredku in regulativnemu razvoju z uvedbo in posodabljanjem sklicev na pravilnike ZN in ustrezne spremembe, ki jih je treba obvezno uporabljati (člen 4(3) Uredbe (EU) 2019/2144);
b) o spremembi Priloge II k Uredbi zaradi prilagoditve tehničnemu napredku in regulativnemu razvoju, zlasti v zvezi z zadevami iz točk (a) do (f) odstavka 5 člena 4, pa tudi s tistimi iz točk (a) do (g) člena 6(1), člena 7(2), (3), (4) in (5), člena 9(2), (3) in (5) ter člena 11(1), in z namenom zagotoviti visoko raven splošne varnosti vozil, sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot ter visoko raven zaščite potnikov v vozilu in izpostavljenih udeležencev v cestnem prometu, in sicer z uvedbo in posodabljanjem sklicevanj na pravilnike ZN ter na delegirane in izvedbene akte, sprejete v skladu s to uredbo (člen 4(6) Uredbe (EU) 2019/2144);
c) o določitvi podrobnih pravil v zvezi s posebnimi preskusnimi postopki in tehničnimi zahtevami za:
    - homologacijo vozil glede naslednjih naprednih sistemov v vozilu: inteligentnega sistema za uravnavanje hitrosti, pripomočka za namestitev blokirne naprave za primer uživanja alkohola, opozarjanja na zaspanost in zmanjšano pozornost voznika, naprednega opozarjanja na nepozornost voznika, signala za zaustavitev v sili, sistema za zaznavanje vzvratne vožnje in zapisovalnika podatkov o dogodku;
    - homologacijo inteligentnega sistema za uravnavanje hitrosti, sistema za zaznavanje vzvratne vožnje in zapisovalnika podatkov o dogodku kot samostojnih tehničnih enot (člen 6(6) Uredbe (EU) 2019/2144).

Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje (člen 12(4) Uredbe 2019/2144).

Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet (člen 12(5) Uredbe (EU) 2019/2144).

V skladu s členom 12(6) Uredbe (EU) 2019/2144 začne delegirani akt, sprejet v skladu s členom 4(3) in (6) ter členom 6(6), veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

3. IZVAJANJE POOBLASTILA

3.1. Že sprejeti delegirani akti

Komisija je v referenčnem obdobju izvajala svoja delegirana pooblastila in sprejela naslednjih sedem aktov, ki zajemajo zadeve iz oddelka 2:

1) **Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1958** z dne 23. junija 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo podrobnih pravil v zvezi s posebnimi preizkusnimi postopki in tehničnimi zahtevami za homologacijo motornih vozil glede njihovih inteligentnih sistemov za uravnavanje hitrosti in za homologacijo teh sistemov kot samostojnih tehničnih enot ter o spremembi Priloge II k navedeni uredbi[2].
2) **Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1243** z dne 19. aprila 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo podrobnih pravil glede pripomočka za namestitev alkoholne zapore v motorna vozila ter o spremembi Priloge II k navedeni uredbi[3].
3) **Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1341** z dne 23. aprila 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo podrobnih pravil v zvezi s posebnimi preskusnimi postopki in tehničnimi zahtevami za homologacijo motornih vozil glede na njihove sisteme za opozarjanje na zaspanost in zmanjšano pozornost voznika ter o spremembi Priloge II k navedeni uredbi[4].
4) **Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/545** z dne 26. januarja 2022 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo podrobnih pravil v zvezi s posebnimi preizkuševalnimi postopki in tehničnimi zahtevami za homologacijo motornih vozil glede njihovih zapisovalnikov podatkov o dogodku in za homologacijo teh sistemov kot samostojnih tehničnih enot ter o spremembi Priloge II k navedeni uredbi[5].
5) **Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/1398** z dne 8. junija 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta, da se upoštevata tehnični napredek in regulativni razvoj v zvezi s spremembami pravilnikov o vozilih, sprejetih v okviru Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo[6].
6) **Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2590** z dne 13. julija 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo podrobnih pravil glede posebnih preizkusnih postopkov in tehničnih zahtev za homologacijo nekaterih motornih vozil glede na njihove sisteme za napredno opozarjanje na nepozornost voznika ter o spremembi navedene uredbe[7].

[2] UL L 409, 17.11.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1958/oj.
[3] UL L 272, 30.7.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1243/oj.
[4] UL L 292, 16.8.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1341/oj.
[5] UL L 107, 6.4.2022, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/545/oj.
[6] UL L 213, 16.8.2022, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/1398/oj.
[7] UL L, 2023/2590, 22.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2590/oj.

7) **Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/2220** z dne 26. julija 2024 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2019/2144 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo podrobnih pravil v zvezi s posebnimi preizkuševalnimi postopki in tehničnimi zahtevami za homologacijo težkih gospodarskih motornih vozil glede njihovih zapisovalnikov podatkov o dogodku in za homologacijo teh sistemov kot samostojnih tehničnih enot ter o spremembi Priloge II k navedeni uredbi[8].

Tehnične zahteve in podrobna pravila v zvezi s posebnimi preskusnimi postopki za homologacijo vozil glede signala za zaustavitev v sili in zaznavanja vzvratne vožnje so določeni v pravilnikih ZN št. 48 in št. 158, ki so bili navedeni v prilogah I in II k Uredbi (EU) 2019/2144, kakor je bila spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2022/1398 (navedena zgoraj).

Informacije o vseh delegiranih aktih so javno dostopne v medinstitucionalnem registru delegiranih aktov[9].

3.2. Posvetovanje pred sprejetjem

Komisija se je pri pripravi delegiranih aktov posvetovala s strokovnjaki, ki so jih imenovale države članice, ter ustreznimi deležniki (delovna skupina za motorna vozila) na rednih namenskih strokovnih sestankih in dopisno. Dokumenti, pomembni za ta posvetovanja, so bili sočasno posredovani Evropskemu parlamentu in Svetu. Končne različice delegiranih aktov je potrdila strokovna skupina držav članic za motorna vozila.

3.3. Brez nasprotovanja delegiranim aktom

Po členu 12(6) Uredbe (EU) 2019/2144 lahko Evropski parlament ali Svet delegiranemu aktu, sprejetemu v skladu s členom 4(3) in (6) ter členom 6(6), nasprotuje v roku dveh mesecev od datuma uradnega obvestila o aktu, ta rok pa se lahko na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dodatna dva meseca.

Delegiranim aktom iz oddelka 3.1 ni nasprotoval niti Evropski parlament niti Svet, tako da so bili zadevni akti objavljeni in začeli veljati ob koncu obdobja za nasprotovanje.

[8] UL L, 2024/2220, 2.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2220/oj.
[9] https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home?lang=sl.

4. ZAKLJUČEK

Komisija meni, da je izvajala prenesena pooblastila v okviru omejitev in v skladu s pogoji iz člena 12 Uredbe (EU) 2019/2144.

Komisija meni, da je treba pooblastila razširiti, ker bodo v prihodnosti potrebni dodatni delegirani akti, med drugim za posodobitev sklicev na pravilnike ZN v Prilogi I k Uredbi (EU) 2019/2144 in na regulativne akte iz Priloge II k navedeni uredbi ter po potrebi za revizijo tehničnih zahtev iz delegiranih aktov, navedenih v oddelku 3.1 zgoraj. V pripravi je osnutek delegiranega akta o posodobitvi prilog I in II k Uredbi (EU) 2019/2144, da se upošteva regulativni razvoj v zvezi s spremembami obstoječih pravilnikov ZN in novih pravilnikov ZN, ki jih je sprejel Svetovni forum Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo za harmonizacijo pravilnikov o vozilih, in naj bi bil predvidoma sprejet v prvem četrtletju leta 2025.

Komisija s tem poročilom izpolnjuje zahtevo glede poročanja iz člena 12(2) Uredbe (EU) 2019/2144. Komisija Evropski parlament in Svet poziva, da se seznanita s tem poročilom.